

25/1

En ömmande rättssak

I april 1955 dömdes Paul Lahovary, rumänsk medborgare eller statslös och tidigare rumänsk medborgare, till ett år och sex månaders straffarbete för olovlig underrättelseverksamhet gällande i Sverige bosatta rumäner. Under rättegången framkom att Lahovary, som tidigare varit bl. a. rumänsk pressattaché i Sverige och är gift med en svenska samt med henne har flera barn, för att få tillåtelse att komma ut ur Rumänien måst förbinda sig att ge den rumänska beskickningen i Stockholm upplysningar av förut berört slag och att Lahovary därjämte drivits till sitt brott av fruktan för att hans i Rumänien bosatta föräldrar eljest skulle bli illa behandlade. Domen över Lahovary omfattar även utvisning. Inom ett par månader har Lahovary avtjänat sitt straff, och frågan om verkställighet av utvisningsdomen måste därför inom den närmaste tiden tas upp. Regeringen har redan avslagit en ansökan av Lahovary att avnå slippa utvisning; detta avslag innefattar emellertid självfallet inte något ställningstagan-

de till verkställighetsfrågan. Vid flera tillfällen har flyktingsmyndigheterna uppskjutit verkställighet av utvisning för lång tid, då särskilda skäl har förelegat. Det står myndigheterna fritt att så göra även i detta fall; om utvisningen tills vidare uppskjutes och Lahovarys uppförande i Sverige inte ger anledning till anmärkning, kan själva utvisningsdomen givetvis vid ett senare tillfälle av nåd upphävas.

Man måste innerligt hoppas att de svenska myndigheterna handlar på detta sätt. Att sända Lahovary tillbaka till Rumänien vore enligt de erfarenheter vi har med all sannolikhet det samma som att sända honom till döden eller till ett långvarigt straff. Det vore i och för sig ohyggligt om den svenska domen på detta sätt skulle få en helt annan innebörd. Även hänsyn till Lahovarys hustru och barn borde förmå myndigheterna att låta Lahovary få stanna i Sverige. Att nu verkställa utvisningen blir i realiteten en omänsklig åtgärd.

26/1

Biskop Helander

bör enligt motion av ett antal riksdagsmän ur skilda partier tillerkännas förtidspension från och med den dag då han avstattes från sitt biskopsämbete. Förslaget motiveras främst därmed att enligt en allmänt utbredd uppfattning "förhållandet mellan brott och straff i detta fall antagit en i nyare svensk rättshistoria ganska enastående disproportion".

Motionen synes vara mycket starkt grundad. Det har visserligen av Svenska Morgonbladet, som dock sympatiserar med motionen, anförts att den svenska kyrkan närmast borde inskrida för att ge Helander en anständig försörjning. Men det bör väl vara statens plikt att i första hand se till att inte det straff som ådömdes Helander blir av så utomordentlig hårdhet att han för framtiden berövas en någorlunda tryggad existens.